

T E X T O S
O R I G I N A L S
E N C A T A L À

EDITORIAL

L'any 1895 el comerciant Samuel Bing va obrir a París una botiga d'art que ofería materials orientals i peces d'artistes contemporanis. El nom de l'establiment, "Art nouveau", va ser adoptat per la crítica per a designar el nou estil d'artistes com Guimard o Horta, que iniciaven un moviment estètic que arribaria a ser molt important a Europa i Amèrica Llatina. Aquest corrent artístic es coneix amb noms diferents segons els països. A Alemanya s'utilitza l'expressió "Jugendstil" perquè es relacionava aquest moviment amb la revista Jugend de Munic. A Àustria la paraula preferida és "Sezession" pel seu caràcter innovador. A Gran Bretanya s'anomenava "Modern style". Als Països Catalans, "Modernisme". A Catalunya hi ha un dels patrimonis modernistes més impressionants d'Europa. Barcelona, durant les primeres dècades del segle XX, es va convertir en pionera dels nous corrents estètics. El Modernisme es caracteritza per un gust especial per la asimetria, la línia corba, la decoració i el dinamisme de

les formes. Incorpora a les seves obres materials i tècniques noves. Utilitza la pedra amb una fantasia sorprenent i desplega les possibilitats insospitades de la ceràmica, el ferro forjat, i l'acer i el vitrall. La combinatòria creativa d'aquests elements produeix obres d'una bellesa única, especialment en les síntesis arquitectòniques i decoratives produïdes pels grans artistes. El Correu de la UNESCO ha dedicat el seu número del mes d'agost de 1990 a presentar una panoràmica del Modernisme o Art Nouveau. Crítics de tot el món admiren amb renovat entusiasme aquest corrent estètic que va crear un nou llenguatge en totes les arts. Les obres modernistes, tant les pertanyents a l'arquitectura, la pintura o l'escultura com les obres d'ebenisteria, orfèbreria, cartellisme o disseny, considerades fins aleshores arts menors, són considerades actualment part valuosa del patrimoni de la humanitat. Tots els països protegeixen actualment les seves obres modernistes amb mesures especials i en formen la restauració. En la perspectiva dels Jocs Olímpics

del 1992, Barcelona ha presentat recentment dues exposicions sobre el Modernisme. Olimpíada Cultural, l'organisme que promou, entre altres, les manifestacions artístiques en el marc de la dinàmica dels Jocs del 92, ha inventariat els edificis més representatius del Modernisme al centre de Barcelona, designat amb el nom de "Quadrat d'Or" l'espai privilegiat on estan situats aquests edificis. La casa Milà, dissenyada per Antoni Gaudí i coneguda internacionalment amb el nom de la Pedrera, va ser escollida com a marc excepcional de l'exposició sobre el "Quadrat d'Or". La Pedrera està inclosa en la llista del patrimoni de la humanitat, establerta per la UNESCO, conjuntament amb altres obres de Gaudí a Barcelona com són el Parc Güell i el Palau Güell, totes elles creacions extraordinàries d'estil modernista. La segona exposició ofería una selecció d'obres presentades al Museu d'Art Modern de Barcelona que incloïa el fons del mateix museu i altres de propietat particular. El conjunt constituïa la més notable exposició sobre el Modernisme realitzada a Europa. Els

catàlegs editats per l'Olimpíada Cultural permeten aproximar-se a les obres d'art exposades a Barcelona. En aquest número especial de CATALONIA, i per gentilesa d'Olimpíada Cultural, oferim als nostres lectors imatges de les obres més representatives exposades a Barcelona. Els edificis modernistes de Barcelona no es troben exclusivament a l'interior del "Quadrat d'Or", però els que hi ha en aquest espai són tants i de tanta qualitat que la selecció efectuada constitueix una bona iniciació a l'arquitectura modernista. Les altres imatges que oferim són també una mostra molt reduïda del patrimoni modernista de Catalunya. Tampoc no informem de la literatura catalana modernista. En altres números de CATALONIA continuarem oferint als nostres lectors noves mostres de la riquesa modernista dels països de cultura catalana.

Fèlix Martí

Algunes de les obres de l'arquitectura modernista catalana van desaparèi-

xer. La màgia de l'art fotogràfic ens permet contemplar-les novament. L'exposició organitzada per l'Olim-

piada Cultural, que va tenir lloc a Barcelona a l'edifici de Gaudí conegut amb el nom de la Pedrera, durant

l'any 1990, ens va retornar aquestes imatges que revelen un estil, un ambient i una època excepcionals.

Durant l'any 1990, Olimpíada Cultural ens va fer redescobrir els tresors de l'art modernista amb dues iniciatives notables. Per una banda, va selec-

cionar els edificis més representatius de l'arquitectura modernista del centre de la ciutat de Barcelona, anomenat amb raó "El Quadrat d'Or". Es tracta de la més gran concentració

europea d'edificis modernistes. Per altra banda, va oferir una fabulosa col·lecció d'obres d'aquest estil en el Museu d'Art Modern de Barcelona. La tria que oferim es proposa mostrar

la qualitat de les obres d'art que van donar caràcter a la ciutat de Barcelona i a tota l'àrea cultural catalana.